

ku 211/12

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Sekretarz Stanu
Jarosław Duda

DPS.I.0700/2/2386/MS/12

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2012 r.

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 29 marca 2012 r. znak: BPS/KU-034/70/1/12 w sprawie sporządzenia opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (druk senacki nr 70) oraz oceny skutków finansowych wejścia w życie projektowanej ustawy, uprzejmie wyjaśniam.

Minister Pracy i Polityki Społecznej przychyliła się do podglądu wyrażanego przez środowiska osób niepełnosprawnych, że kwota renty socjalnej jest niska.

Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.) zmieniła charakter tego świadczenia ze świadczenia z pomocy społecznej na świadczenie rentowe dla osób niepełnosprawnych od dzieciństwa.

Renta socjalna jest świadczeniem o charakterze obligatoryjnym, ciągłym i jej zadaniem jest kompensować brak możliwości nabycia uprawnień - ze względu na całkowitą niezdolność do pracy powstałą przed wejściem na rynek pracy - do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego.

Minister Pracy i Polityki Społecznej wyraża pogląd, że to do roli państwa należy objęcie troską i opieką w szczególności te osoby niepełnosprawne, które od najmłodszych lat pozbawione były możliwości by własnymi siłami zadbać o swoją przyszłość.

Jednakże sytuację osób pobierających rentę socjalną trudno ocenić jako identyczną z sytuacją osób pobierających świadczenie rentowe z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do renty chorobowej bądź wypadkowej zawiera szereg wymogów między innymi takich jak np. opłacanie przez odpowiedni czas składek na ubezpieczenie społeczne, które nie dotyczą rencistów socjalnych.

Rencista socjalny, ze względu na stan zdrowia i wiek w jakim nastąpiło uszkodzenie organizmu skutkujące całkowitą niezdolnością do pracy, nigdy nie miał szansy na podjęcie

zatrudnienia i nigdy nie były odprowadzone na jego rzecz składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, uzasadniająca wypłatę świadczenia z tegoż źródła. Źródłem finansowania renty socjalnej jest budżet państwa.

W związku z powyższym, w trakcie tworzenia przepisów o rencie socjalnej uzależniono kwotę renty socjalnej od kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ustalono jej wysokość na poziomie 84% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osobom pobierającym rentę socjalną zostało zagwarantowane z jednej strony prawo do stałego świadczenia, które zostało przyznane, co do zasady, z powodu braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze względu na czas, w którym doszło do naruszenia sprawności organizmu skutkującego całkowitą niezdolnością do pracy, z drugiej strony – nie można oczekiwać, że renta socjalna będzie wypłacana w takiej samej wysokości jak w przypadku osób, które prawo do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nabyły na skutek spełniania wielu innych niż niezdolność do pracy warunków.

Minister Pracy i Polityki Społecznej zgadza się ze stanowiskiem, że kwota renty socjalnej jest niska, jednakże jest to świadczenie, które podlega cyklicznej waloryzacji. Należy zaznaczyć, że od 2006 r. nie były podwyższane kwoty świadczeń z pomocy społecznej, których kryterium przyznania pozostaje na rażąco niskim poziomie.

Poniższa tabela obrazuje koszty w poszczególnych latach związane z wejściem w życie projektowanej nowelizacji, przy założeniu, że nie zmieni się podstawa obliczenia wysokości renty socjalnej (od 1.03.2012 r. renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi 799,18 zł), a także iż nie zmieni się liczba świadczeniobiorców (przy danych wyjściowych z roku 2011):

L.p.	rok	procent renty socjalnej w stosunku do najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w	kwota w tys. zł	Proponowany procent wzrostu	kwota wzrostu w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7
2	2012	84	252 003	1 830 076,7	0,00	0,0
3	2013	88	252 003	1 903 279,8	0,04	73 203,1
4	2014	92	252 003	1 976 482,8	0,08	146 406,1
5	2015	96	252 003	2 049 685,9	0,12	219 609,2
6	2016	100	252 003	2 122 889,0	0,16	292 812,3

Dane z ZUS za rok 2011.

Należy podkreślić, że corocznie obserwuje się wzrost liczby osób pobierających renty socjalne. Kwota bazowa do obliczenia wysokości renty socjalnej (renta z tytułu całkowitej

niezdolności do pracy) może zmieniać się corocznie. Z tego powodu należy domniemywać, że szacowane kwoty skutków finansowych wejścia w życie proponowanego projektu aktu prawnego będą większe.

Minister Pracy i Polityki Społecznej stwierdza, że biorąc pod uwagę fakt, że projektowana regulacja spowoduje wzrost wydatków z budżetu państwa, opinię w zakresie aktualnej możliwości poniesienia kosztów wyżej wymienionych zmian oraz wskazania źródeł ich potencjalnego pokrycia powinien wyrazić również Minister Finansów.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o rencie socjalnej podwyższająca limit „dorabiania” dla rencistów socjalnych. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej przedmiotowa nowelizacja była odpowiedzią na długoletnie postulaty osób niepełnosprawnych o wprowadzenie możliwości łączenia renty socjalnej z pracą zarobkową. Zmiana przepisów w tym zakresie ma wpłynąć na aktywizację zawodową tych osób i motywować je do kontynuowania pracy w celu nabycia w przyszłości prawa do emerytury. Prawo do pobierania renty, pomimo możliwości uzyskiwania przychodów z pracy, ma rekompensować aktywnym zawodowo rencistom socjalnym ograniczone – w stosunku do osób pełnosprawnych – możliwości zarobkowe.

Szczecin

